

ZPRÁVY ZE SEKCE

News from the Section

28. jarní bryologicko-lichenologické setkání na Mariánskolázeňsku

Ve dnech 13.–16. dubna 2023 se uskutečnilo 28. jarní bryologicko-lichenologické setkání, tentokrát na Mariánskolázeňsku. Lichenologové odstartovali bryodny čtvrteční exkurzi do bývalého lomu Dyleň, kde se nejvíce věnovali saxikolním lišejníkům na zarůstající haldě. V podvečer ještě pokračovali do Dyleňského krasu, tam mohli kromě malých krasových jeskyní obdivovat i vápnomilné lišejníky. Bryologická skupina zamířila ve čtvrtek odpoledne vycházkou ze základního tábora po proudu Huťského potoka, odkud se vrátili v pokročilém podvečeru. Čtvrteční večer se pak nesl ve znamení určování a diskusí nad sebraným materiálem ve společenské místnosti vyhráté majestátními hliněnými kamny.

Kuriózní probuzení zažili lichenologové – do naprostého ticha začal v 6.30 náruživý strakapoud bubnovat do plechového lemování štítu chatky, ve které byli lichenologové ubytovaní, což přinášelo skutečně nezvykle silný akustický efekt. Vše korunoval příšedší majitel slovy: „Tak co, kdy přiletěl?“ Po tomto rustikálním budičku navštívili lichenologové nejmladší českou sopku Železná hůrka, kde měli možnost bádát přímo na lávě, což je pro Českou republiku unikátní substrát. Odpoledne pak prozkoumali silikátové skalní výchozy Goethovy skalky. Bryologové ubytovaní v hlavní budově neměli to štěstí, a tak ochuzeni o animální budiček vyrazili zčerstva podél Hamerského potoka na průzkum PR Broumovská bučina a PR Stráně Hamerského potoka, odpoledne se pak přesunuli k Tachovské Huti prozkoumat mokré louky na lokalitách U Guldů a Pod Dlouhým vrchem, kde obdivovali mimo jiné *Tomentypnum nitens*, *Calliergon giganteum*, *Cleistocarpidium palustre*, a také louky ležící nedaleko Kamence.

Sobotní dopoledne věnovali lichenologové návštěvě aleje nedaleko Staré Vody. Po poledni se začalo počasí kazit, a tak se přesunuli do nedalekého zámeckého parku Lázní Kynžvart, kde za vytrvalého silného mrholení objevili vzácné epifytické lišejníky jako *Calicium viride*, *Pleurosticta acetabulum*, *Ramalina fastigiata*, *R. fraxinea* či *Sclerophora peronella*. Bryologové si na deštivou sobotu nechali průzkum okolí bývalého lomu Dyleň, kde našli např. játrovku *Isopaches bicrenatus*, dále nedaleké mokřiny na Mikulášském potoce a Mohelenské pláně, rozryté od prasat. Před posledním přesunem se ukázalo, že jedno z vozidel bryologické flotily prorazilo cestou olejovou vanu motoru. A tak po přeskupení posádek navštívili bryologové již bez Katky D. a jejího vozu ještě mokřiny nad rybníkem na Tiché.

V neděli se lichenologové a část bryologů cestou domů vydali ještě na poslední lokalitu, kterou byly hadce v národní přírodní památce Křížky ve Slavkovském lese, kde roste např. *Gyalecta russula* či *Vahlia*

leucophaea. Další část bryologů navštívila minerální pramen mezi polem a železnicí u obce Salajna, kde překvapivě stále roste mech *Helodium blandowii*, půl roku předtím beznadějně schovaný v travinách.

Heda Ghlimová, František Bouda, Jitka Kučerová a Matěj Man

35. podzimní „bryo-licheny dny“ v Jizerských horách

Letošní podzimní „bryo-licheny dny“ se konaly 21.–24. září 2023. Organizace se tentokrát ujala Eva Mikulášková s Matějem Manem. Vypravili jsme se do Příchovic, odkud jsme podnikali výpady do různých částí Jizerských hor. Lichenologové se zde sešli v počtu sedmi osob, postupem času se však jejich počet bohužel snížil ke konečným pěti osobám. Bryologická klika čítala v závislosti na počasí proměnlivě 20–25 osob.

Lichenologové (ještě v plném počtu) věnovali první celodenní exkurzi průzkumu Sněžných věžiček. Počasí dostalo předpovědi meteorologů a s přibývajícimi hodinami se mlha začala měnit v mrholení a mrholení ve vytrvalý déšť. Bryologové se rozhodli, že atmosférické srážky podpoří ještě terestrickou vodou, a zaměřili v deštivém dopoledni na rašeliniště (PR Klečové louky, PP Na kneipě, PP Na Čihadle). U lichenologů nastal po obědě (který strávili pod hustými větvemi smrků) zvrát – pro dnešní den se další akce spojené s poznáváním lišejníků pro nepřízeň počasí ruší. Když se lichenologové vraceli zpět k autům, odhodlaní prozkoumat místní kulinářské dovednosti v teple a suchu restauračního zařízení, setkali se s bryology, kteří se nezalekli deště a pokračovali v cestě do PR Černá hora a na Sněžné věžičky.

Páteční večer se nesl ve znamení pléna sekce, které zdárně projednalo připravenou agendu, jako byly drobné úpravy statutu sekce, noví členové, příští setkání. Zbytek večera jsme pak společně trávili zpěvem, hraním na kytaru a určováním mechorostů.

Druhý den se počasí umoudřilo, a tak bryologové i lichenologové (v tomto pořadí) vyrazili na Bukovec. Lichenologové zkoumali nejdříve lišejníky v bývalém čedičovém lomu na úpatí Bukovce, poté se přesunuli i na vrchol hory, kde se setkali s bryologickou skupinou. Ta záutočila na Bukovec prudce z jihozápadního směru. Na samém vrcholku se však naše cesty opět rozdělily.

Po obědové pauze na vyhlídce a sestupu zpět na Jizerku jsme se rozloučili se dvěma lichenology, kteří museli odjet dříve. Zbývajíc lichenologové pokračovali na Jizeru, kde našli na žulových skalách mnoho pěkných lišejníků jako např. *Sphaerophorus fragilis*, *Stereocaulon evolutum* nebo *Ophioparma ventosa* (ti, kteří odjeli dříve, mohou jen litovat a příště se této chyby nedopustit). Na Jizeře a jejím blízkém okolí strávili zbytek odpoledne a cestou domů ještě zvládli nasbírat nemálo pěkných hříbků. Bryologům se zdálo na vrcholu Bukovce v poledne sucho (při sestupu zaznamenali krásný druh *Marsupella sprucei*), a tak strávili zbytek dne v NPR Rašeliniště Jizery, kde našli pěknou játrovku *Cladopodiella francisci*.

V neděli ráno se skupina odvážných ujala úklidu chalupy a skupina ještě odvážnějších vyrazila za mechorosty do údolí Jizery v okolí Havířny, kde se pokochali druhy *Timmia austriaca* a *Anoetangium aestivum*.

I přes částečnou nepřízeň počasí můžeme říct, že šlo o vydařenou akci a příjemně strávený společný čas. Těšíme se na další setkání!

Heda Ghlimová, Matěj Man a Eva Mikulášková

Bryologové vystupují z močálu v PP Na Čihadle, 22. 9. 2023. Foto L. Vyhnalík.

Lichenologové na vyhlídce na Bukovci, 23. 9. 2023. Foto F. Bouda.

Pozvánka na 29. jarní bryologicko-lichenologické setkání v Podují

Jarní BL setkání roku 2024 se uskuteční v Havraníkách u Znojma. Bude to již repríza, neboť na stejném místě se konalo jarní BL setkání v roce 2011. Zájmovým územím je tedy NP Podují. Termín je stanoven na 11.–14. dubna. Účastníci, kteří se včas přihlásí, budou mít zajištěno ubytování v havranické škole (předělané na terénní stanici NP), kde je kapacita 28 lůžek a cena za noc 350 Kč. Nad tuto kapacitu bude možnost noclehu v přednáškové místnosti v podkroví. Předběžný program lichenologů: Vraní skála (pátek), některá z velkých sutí, např. proti Zlámané skále (sobota) a Mločí údolí (neděle). Naše jarní setkání bude okořeněno lehce mezinárodním nádechem. Předběžně jsou přihlášeny i některé lichenologické celebrity, např. P. L. Nimis, který by snad mohl některý večer přednést pár slov o svém skvělém projektu ITALIC (kdo neví – jedná se o rozsáhlý atlas italských lišejníků s fantastickými interaktivními klíči). Zájemci nechtě se mi přihlásí e-mailem na j.vondrak@seznam.cz, přihlášky přijímám od nyní až do konce března.

Jan Vondrák